

Kako se čuva kulturna baština? Slučaj škole u Vrepcu!

Autor Administrator

Ponedjeljak, 28 Lipanj 2010 20:59 - Ažurirano Četvrtak, 01 Srpanj 2010 17:28

Kulturna baština i naslijeđe naroda i društva čuva se i zaštitom vrijednih građevina. U takve spada i zgrada škole u Vrepcu koja sa šternom (cisternom za vodu) - sa kojom dijeli centralni položaj na glavnom trgu u Vrepcu - čini cjelinu.

Škola je sagrađena 1804. godine, kasnije i dograđivana, a radi se o monumentalnom masivnom objektu zidanom od kamena koja odgovara stilu tog vremena. Šterna, objekt od klesanog kamena sagrađena je 1880. godine.

Oba objekta su zbog devastacije i neodržavanja u veoma lošem stanju. Na školskoj zgradi dobra je samo kamena konstrukcija objekta, dok pokrov i krovšte, fasada i žbuka, stolarija i instalacije, podovi traže potpunu obnovu. Na šterni je devastiran dio vanjskog kamenog zida, a na gornjem dijelu opločenja vidljivo je uleknuće za koje se nadamo da nije posljedica urušavanja stropa - za provjeru stvarnog stanja bilo bi potrebno ući u unutrašnjost šterne koja je sada djelomično pod vodom i talogom koji nije čišćen barem zadnjih dvadeset godina.

Treba svakako napomenuti da su objekti zbog svog položaja ozbiljna prijetnja sigurnosti prometa. Naime školu i šternu razdvaja glavna seoska prometnica koja ujedno spaja naseljena mjesta po zapadnom obodu Ličkog sredogorja (županijska cesta): Bilaj, Barlete, Vrebac, Pavlovac Vrebački, Mogorić, Lovinac.... i koja je glavna lokalna komunikacija. Putnik prolaskom kroz Vrebac prolazi između ovih objekata pri čemu postoji realna mogućnost da zbog urušavanja škole i strada.

Ovakvo stanje objekata predmet je mnogih razgovora mještana Vrepca, Pavlovca Vrebačkog i Zavoda Vrebačkog koji ih doživljavaju i emotivno zbog niza generacija koje su prošle kroz školsku zgradu kao i niza događaja koji su se odvijali na glavnom seoskom trgu čiji najprepoznatljiviji dio čine upravo ovi objekti. Nemoć da zbog slabe ekonomske snage sami objekte spasu od propadanja miješa se sa nezadovoljstvom zbog potpunog odsustva interesa i volje Grada Gospića da se uključi u njihovu sanaciju.

Mjesni odbor Vrepca u nizu navrata je razmatrao ovu problematiku, a inicirao je i razgovore na ovu temu u Gradu Gospiću - ali bez uspjeha.

Kako se čuva kulturna baština? Slučaj škole u Vrepcu!

Autor Administrator

Ponedjeljak, 28 Lipanj 2010 20:59 - Ažurirano Četvrtak, 01 Srpanj 2010 17:28

Uzaludnu nadu da će se nešto promijeniti u razmišljanjima i djelovanju odgovornih u Gradu je potaknulo rješavanje škole u Pavlovcu Vrebačkom koja je na zahtjev Mjesnog odbora Vrepca predana njemu na korištenje - prije svega za potrebe stanovnika Pavlovca Vrebačkog. Ovdje treba napomenuti da su Pavlovčani samoinicijativno i vlastitim sredstvima uspjeli zaustaviti propadanje svoje škole sanacijom krovišta i postavom novog pokrova te da je tek nakon toga uz proceduru koja je trajala oko godinu dana objekt predan Mjesnom odboru.

Zaista je nejasno zašto se ovakove inicijative za koje društvena zajednica "nema interesa" administrativno odugovlače i koče? Kao da je jedino ispravno i "po zakonu" da objekti propadnu.

Mjesni odbor Vrepca je i zvanično, dopisom Gradu Gospiću od 14.10.2008. godine (vidi prilog) inicirao predaju škole u Vrepcu na korištenje Mjesnom odboru i selu Vrepcu, ali do danas nije stigao nikakav službeni odgovor. Neslužbeno je doduše odgovoreno da takvih objekata na području Grada Gospića ima više desetaka i da Grad nema raspoloživih sredstava, ali, smatramo da je to samo benevolentni odgovor administracije sa ciljem da se odbije svaki daljnji motiv za pokretanje ovog pitanja.

Naime, za objekte škole i šterne u Vrepcu postoji izražen interes i volja lokalne zajednice da se saniraju i spasu od propadanja, objekti su prepoznatljivi dio sela Vrepca i imaju historijsku i kulturnu vrijednost ne samo za selo, već zaista čine dio kulturne baštine i naslijeđa naroda ovog kraja i Like. Postoji i inicijativa da se objekt škole pretvori u etno muzej u kojem bi se čuvali i izlagali prikupljeni predmeti, dokumenti i ostale vrijednosti ovog kraja i tako sačuvali od zaborava. Objekt šterne bi tako postao jedan od eksponata ovog muzeja.

Stoga i ovim putem pokrećemo akciju za spas i očuvanje ovih objekata te pozivamo sve zainteresirane da se putem ove web stranice jave Mjesnom odboru sa mišljenjima i prijedlozima.